

фармакотерапії даних пацієнтів для з'ясування питання щодо доцільності витрачених грошових коштів на призначені лікарські засоби.

ВИВЧЕННЯ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ТА ФАРМАКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ АФІ ПРИ РОЗРОБЦІ ТВЕРДИХ КАПСУЛ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЦИСТИТУ

Гербіна Н.А., Харченко В.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Цистит є поширеним захворюванням і зустрічається переважно у жінок. У 50% пацієнток протягом року розвивається рецидив захворювання. Традиційні курси антибактеріальної терапії не завжди дають очікуваного ефекту. У зв'язку з цим, викликає інтерес використання комплексної терапії циститу, де разом з короткими курсами антибіотиків застосовують рослинні лікарські засоби, що значно підвищують ефективність лікування і скорочують кількість рецидивів інфекції сечового міхура протягом року.

Тому перспективним є розробка твердих капсул з широким спектром фармакологічної дії на основі лікарської рослинної сировини для лікування циститу, де як АФІ обрано сухі екстракти журавлини і звіробою. Як оптимальну лікарську форму, котра б забезпечувала зручність застосування, маскування смаку, запаху та стабільність складу та вмісту, було запропоновано тверді капсули.

Мета дослідження. Вивчення фізико-хімічних та фармакотехнологічних досліджень обраних активних фармацевтичних інгредієнтів (АФІ).

Матеріали та методи. Мікроскопічний аналіз та дослідження фізико-хімічних та фармакотехнологічних властивостей АФІ проводили згідно вимог ДФУ.

Отримані результати. Сухий екстракт журавлини – це полідисперсний порошок з частинками неправильної анізодіаметричної форми у вигляді сфер, призм і їх осколків. Основна фракція становить від 10 до 110 мкм. Сухий екстракт звіробою має також частинки анізодіаметричної форми у вигляді безформних уламків з лінійними розмірами від 20 до 90 мкм, які мають здатність до агломерації.

Аналіз фармакотехнологічних властивостей досліджуваних сухих екстрактів показав, що вони мають низькі значення плинності, які підтверджуються високими значеннями кута природного укусу та розрахованими коефіцієнтами Гауснера і Карра. Насипний об'єм і насипний об'єм після усадки кількісно характеризують здатність порошку до заповнення одиниці об'єму, а значна різниця у значеннях цих показників, вказує на здатність порошків до грудкування з утворенням стійких до руйнування систем, що є

небажаним в технологічному процесі, оскільки може призвести до недопустимих відхилень у дозуванні діючих речовин.

Висновки. Проведені нами дослідження з вивчення кристалографічних, фармакотехнологічних властивостей сухих екстрактів журавлини та звіробою, свідчать, що досліджені субстанції являють собою полідисперсну систему з частинками анізодіаметричної форми, що незадовільно впливає на їх сипкість та дозволяє прогнозувати введення допоміжних речовин із групи наповнювачів і лубрикантів при розробці твердих капсул.

МЕДУНКА ЛІКАРСЬКА СОРТУ КЕМБРІДЖ БЛЮ ЯК ПЕРСПЕКТИВНЕ ДЖЕРЕЛО ЛІКАРСЬКОЇ СИРОВИНИ

Гонтова Т.М., Маишталер В.В., Мала О.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Види роду медунка (*Pulmonaria*) – гарні медоноси, використовуються в кулінарії, популярні в квітникарстві як декоративні. У народній медицині використовують траву медунки при гострих респіраторних захворюваннях, бронхопневмоніях, як відхаркувальний та протизапальний засіб [1]. Сировина і препарати з неї виявляють в'язучу, гемостатичну, обволікаючу, болевтамувальну, сечо- та потогінну дію. В Україні рослина неофіціальна. Медуниця лікарська (*Pulmonaria officinalis* L.) включена в Британську трав'яну фармакопею як відхаркувальний засіб. Враховуючи той факт, що види роду медунка належить до ранньоквітучих, в певній мірі їх екологічна безпека під загрозою. Тому перспективним напрямом є вирощування видів та сортів у культурі та використання їх сировини для розробки лікарських препаратів.

Мета дослідження. Провели комплекс попередніх досліджень щодо морфолого-анатомічних особливостей сировини медунки, ідентифікації основних груп БАР.

Матеріали та методи. Об'єктами вивчення явились листя медунки сорту Кембрідж Блю, вирощені та заготовлені на ділянках ботанічного саду НФаУ у 2020 році.

Отримані результати. Виділено основні діагностичні ознаки зовнішньої та внутрішньої будови листя медунки сорту Кембрідж Блю; визначено деякі числові показники сировини: втрата в масі при висушуванні, вміст екстрактивних речовин; за допомогою хроматографії на папері та в тонкому шарі сорбенту в різних системах розчинників з використанням реагентів-детекторів виявлені такі класи БАР: вільні та зв'язані вуглеводи, амінокислоти, фенольні сполуки в тому числі гідроксикоричні кислоти, флавоноїдні аглікони та глікозиди.

Висновки. Таким чином, за результатами проведених досліджень сировини медунки сорту Кембрідж Блю можна вважати перспективною для подальшого поглибленого фармакогностичного вивчення.